УДК 327: 316.32

DOI http://doi.org/10.18524/2707-5206.2023.36.288723

IIst MEDITERREG GRADUATE CONFERENCE FOR MASTER'S STUDENTS AND EARLY STAGE RESEARCHERS

The scientific conference for master's students and young researchers studying in the specialty 291 International Relations, Public Communications and Regional Studies was held within the framework of the project 101047919 – MEDITERREG "THE RING OF MEDITERRANEAN: REGIONAL STUDIES". The Jean Monnet Module (Grant type ERASMUS-JMO-2021-MODULE) is implemented by the Department of International Relations and headed by the chief of the Department Olga Brusylovska. The conference was held online on May 31, 2023. Among the issues discussed at the conference, the analysis of the theory and practice of regionalism in the Mediterranean, with focus on the Greater Middle East, occupied a prominent place.

Key words: theory of regionalism, regional studies, Mediterranean.

Aleksandriuk Valeriia

1st year of Master degree, International Relations Department, Odesa I. I. Mechnikov National University

THE DEVELOPMENT OF THE PALESTINIAN TERRITORIES OF THE WEST BANK IN 2011–2023

The "Arab Spring" at the end of 2010 became one of the most significant transformational processes in the Arab East. It led to the beginning of long-term civil wars in Syria, Libya and Yemen, as well as to the change of political regimes in Tunisia and Egypt. The political future of these states continues to interest the world community, but in this context much less attention is paid to the Palestinian lands of the West Bank, which also played an important role during the "Arab Spring".

The main reasons for the outbreak of popular protests in the West Bank under the leadership of the Palestinian National Administration (PNA) are an economic incapacity (enduring poverty, unemployment, etc.), an increased corruption at the level of the PNA, a lack of trust in the activities of leading political elites and an absence of a well-established system of providing basic services to the local population. The last, but not less important reason is the continuous Israeli occupation of the Palestinian lands.

The Palestinian protests were highly inspired by the Tunisian revolution and its main goals were political reforms in the West Bank and the national unification of Fatah and Hamas. However, achieving those goals was extremely difficult because the Palestinian lands are divided into two functioning, but ineffective entities, which are governed by the PNA and the radical organization Hamas. Another important feature is that the Palestinian protests in the West Bank were not so much against the Israeli occupation, but rather against the leadership of the PNA, which was the historically unprecedented trend for the Palestinian society. Also, one more significant factor was that the Palestinian territories have always been in a permanent state of revolutionary struggle for their freedom, that was clearly manifested during the period of the First (1987–1993) and Second (2000–2005) intifadas. During this time, the Palestinians managed to accumulate a unique

revolutionary experience that some Arab states were able to obtain only at the beginning of the XXI century.

Despite this the "Palestinian Spring" failed, its goals were not achieved and the revolution itself was short-lived and ineffective. The question of unification of Hamas and the PNA was put on the background, as well as the issue of fresh general elections and the resignation of Mahmoud Abbas. It should also be said here that the struggle against Israel and its policy of occupation for many decades has certainly left the Palestinians very exhausted. Such trends only deepened the disenchantment of the occupied Palestinian territories and increased their antipathy to any form of political activism. As a result, the Palestinian issue has taken a back seat in the Middle East political life after the "Arab Spring", especially in the framework of the Arab-Israeli conflict.

The economic and political situation in the Palestinian territories of the West Bank has only worsened over the years. The main economic problem is the issue of occupation, which significantly limits the development of the Palestinian territories and its economy by redirecting the multibillion-dollar international aid, received by the Palestinian lands, specifically to the Israeli economy. As for the political situation, the Palestinian population of the West Bank falls under the jurisdiction of the PNA, which governs in a rather authoritarian manner, actively opposing journalists and activists, who criticize the administration's activities. Another important problem in this context is the holding of elections in the West Bank, which have not been held since 2005.

To summarize, the Palestinian territories of the West Bank have been suffering from poverty, long political stagnation and the impossibility of resolving the crisis of legitimacy of its government structure since the "Arab Spring". Considering rather passive attitude of the Palestinians of the West Bank towards the "Arab Spring" and their reluctance to become the core of the processes that could lead to the events that occurred in Libya, Syria, Yemen and Egypt, it becomes clear that the dissatisfaction of Palestinians now will not be directed at their political leadership, but mostly against Israel and its occupation, which will always be in the centre of their immediate attention and further struggle for freedom.

Khlobystova Maryna

 $1^{\rm st}$ year of Master degree, International Relations Department, Odesa I. I. Mechnikov National University

THE SECURITY DIMENTION OF US RELATIONS WITH THE MEDITERRANEAN COUNTRIES

The Mediterranean region holds immense geopolitical significance, with its proximity to Europe, Africa, and the Middle East. Each country in the Mediterranean region and Middle East and North Africa has its own historical legacy, ranging from ancient civilizations to colonial periods and post-independence struggles. These historical factors have shaped their political systems, cultural identities, and regional dynamics, as well as their relationships with external actors, such as the United States.

The historical context of the first cooperation between the United States and the Mediterranean region can be traced back to the early years of American independence and the development of foreign relations. In the early 19th century, the United States faced challenges in the Mediterranean region due to piracy and attacks on American merchant ships by North African states. Also, the early 19th century saw the establishment of diplomatic relations between the United States and Mediterranean powers. In 1797, the United States appointed its first consul to the Ottoman Empire, which controlled territories in the eastern Mediterranean. During the 19th and early 20th centuries, the United States developed relations with European colonial powers that had territories in the Mediterranean. During World War II, the Mediterranean region became a major theatre of operations for the Allied forces. This early cooperation laid the foundation for the subsequent development of the United States' relations with the Mediterranean region.

During the Cold War, the United States played a pivotal role in ensuring the security and stability of the Mediterranean region. The strategic location of the region made it a significant theatre for geopolitical competition between the United States and the Soviet Union. Following the end of the Cold War, the Mediterranean region witnessed significant geopolitical transformations. The United States adapted its security policies to reflect the new realities and fostered cooperation with Mediterranean countries to address emerging security challenges.

The post-9/11 era brought increased attention to security threats emanating from the Mediterranean region. The rise of transnational terrorist organizations, such as al-Qaeda and later ISIS, posed significant challenges to regional and international security. The Mediterranean region has experienced various regional conflicts and periods of instability necessitating US engagement and efforts to promote stability, mediate conflicts, and provide humanitarian assistance. The United States has worked with Mediterranean countries to promote comprehensive migration policies. The United States has actively engaged with Mediterranean countries to prevent the spread of nuclear, chemical, and biological weapons, as well as ballistic missile technology.

The United States has a big number of bilateral cooperation with Mediterranean countries on security matters, focused on counterterrorism efforts, military assistance, intelligence sharing, border security cooperation etc.

The United States has a number of multilateral cooperation as well. As a member of NATO, the United States collaborates with Mediterranean countries that are part of the alliance, such as Greece, Italy, Spain, and Turkey. NATO provides a forum for dialogue, coordination, and collective defence in the region, addressing a wide range of security challenges. The United States engages with the Union for the Mediterranean. The organization addresses various regional issues, including security, counterterrorism, and maritime cooperation, with a focus on promoting stability and development.

Last three administrations had very different approach in cooperation with this region. The Obama administration emphasized a shift towards multilateralism and diplomatic engagement. It sought to repair US relations with the Muslim world and address regional challenges through dialogue and cooperation. The Trump administration adopted a more transactional and unilateral approach, prioritizing US national security interests in the region. The Biden administration has emphasized a return to multilateralism, reengagement with allies, and a focus on shared challenges and values.

After Russia invaded Ukraine, attention returned to the Mediterranean and Middle East. President Biden met with Middle Eastern leaders in Jeddah to form an

alliance against Russia and China. The message was that the USA will not forsake the Mediterranean and Middle East. Although no oil output guarantees were made, the government voiced confidence about repairing ties with conservative Arab nations.

Overall, we can see that the Mediterranean has been a US security interest since 200 years ago and they clearly played an important role in this region. But after the Cold War, the reduction of the military presence, and the withdrawal of troops from such conflicts as in Afghanistan, for example, their influence has greatly decreased. And after China's mediation in the reconciliation between Saudi Arabia and Iran, we can talk about a change in the influence of the main actors and that now the main external actor in the region is China.

Kogan Yan

 $1^{\rm st}$ year of Master degree, International Relations Department, Odesa I. I. Mechnikov National University

MIGRATION PROCESSES IN THE MEDITERRANEAN: THE CASE OF THE ITALIAN REPUBLIC

The Mediterranean region is a major destination and transit area for migrants and refugees from Africa, the Middle East, and Asia due to its proximity to Europe. Sea crossings in the Mediterranean are the most dangerous route, leading to a high number of fatalities. Italy is a key country in this migration process, both as a destination and in conducting search and rescue operations. The crisis has sparked debates over the responsibilities of countries, conditions in reception centres, and the impact on local economies and societies. It has also caused tensions within the European Union.

Italy has been a major destination for migrants and refugees arriving in the Mediterranean region due to its geography and proximity to North Africa. The country has received a significant number of arrivals, particularly during the migration crisis that began in 2015. The Italian government has implemented various policies and measures to manage migration flows and support migrants and refugees, including search and rescue operations, the establishment of reception centres, and immigration policies. However, these efforts have faced criticism for encouraging migration and inadequate living conditions in reception centres. Italy has also called for greater cooperation and burden-sharing within the European Union, but debates and tensions persist regarding the appropriate approach to migration. Migration remains a complex and challenging issue with ongoing discussions at national and international levels.

The past year has been marked by significant challenges and unpredictability in the migration situation in the Mediterranean. Italy has been a major destination for migrants and refugees, with thousands of arrivals by sea. The country has conducted search and rescue operations, established reception centres, and implemented immigration policies to manage the influx. However, the increase in migration flows has strained resources and led to tensions between countries.

In July 2022, around 700 migrants were rescued off the southern coast of Italy, highlighting the ongoing issue. The number of asylum seekers and migrants arriving in Italy has increased compared to previous years, and Mediterranean countries anticipate a further influx due to food shortages caused by the war in Ukraine.

In November 2022, a conflict arose between Italy and France when Italy refused to accept a humanitarian ship with rescued migrants. Italy argued that it had already received a significant number of migrants compared to other European countries. This disagreement sparked tensions between the two countries and prompted the European Commission to develop an emergency plan to address the escalating situation.

Italy's right-wing government has taken a stricter stance on migration, approving measures to fine charities that rescue migrants at sea and confiscate their ships if they violate new rules. The government aims to discourage NGOs from aiding human traffickers, but charitable organizations deny these allegations.

Despite efforts to address the situation, the number of migrants crossing the Mediterranean has continued to rise, with approximately 308.000 people illegally crossing the EU's external borders in the first 11 months of 2022. This marks the highest figure since 2016 and highlights the ongoing challenges posed by migration in the region.

Kuryk Olena

1st year of Master degree, International Relations Department, Odesa I. I. Mechnikov National University

NATO POLICY IN THE MEDITERRANEAN

The Eastern Mediterranean region is indeed characterized by a complex web of conflicts, rooted in historical, political, and economic factors. The conflicts in the region, such as the war in Syria, the war in Libya, the Cyprus issue, and the Aegean Sea dispute between Turkey and Greece, have deep historical enmity, territorial disputes, competition for resources, geopolitical rivalries, and security concerns as underlying dynamics.

Regarding the conflict in Syria, it began in 2011 as a result of socio-political discontent, economic inequality, and regional power struggles. The war has involved numerous national and international actors, leading to a humanitarian crisis and significant casualties. NATO's involvement in Syria has been limited but important. The deployment of Patriot missile batteries in Turkey, a NATO member, helped protect the country from potential attacks from Syria and provided support to NATO partners in the region. However, the complex political nature of the conflict and the involvement of external actors like russia have posed challenges for NATO's role in crisis management.

In the case of Libya, the conflict started in 2011 with a popular uprising against Muammar Gaddafi's regime. NATO became involved through the implementation of UN Security Council Resolution 1973, which authorized member states to take necessary measures to protect civilians. The military operations known as "Odyssey Dawn" and "Unified Protector" aimed to establish a no-fly zone, control arms, and protect civilians. NATO coordinated the actions of an international coalition. The intervention in Libya had significant consequences, including damage to infrastructure and civilian sectors.

In Cyprus the conflict between Turkey and Greece has a complex history, rooted in the division of the island into Turkish and Greek parts. The conflict encompasses various issues such as refugees, property ownership, security, resources, and the political structure of Cyprus. The exclusive economic zone of Cyprus is a major point of contention, as both sides claim rights to oil and gas exploration. Negotiations under the United Nations have been ongoing but have yet to yield a final agreement. The conflict has broader implications for regional stability and Turkey's relations with the European Union, as well as its relations with NATO due to the presence of military bases in Cyprus. Disputes over NATO's presence in Cyprus reflect the strained dynamics between Greece, Turkey, and the alliance. Achieving a peaceful resolution to the conflict requires continued efforts, international support, and political flexibility.

NATO's role in conflict resolution and crisis management in the Eastern Mediterranean region has been multifaceted. While NATO has played a significant role in some conflicts, its involvement has been limited in others due to political complexities and divergent interests among member states. The absence of a unified NATO policy has allowed other external actors, such as russia, Turkey, and Iran, to influence and shape the course of conflicts.

The Organization has also been accused of both interference and inaction in these conflicts. While NATO has taken steps to improve its understanding of and engagement with the region through the creation of specialized structures, such as the Framework for the South and the Regional South Centre at Allied Command Naples, there is a need to develop new strategies and tools to effectively respond to complex situations and address the root causes of conflict. NATO recognizes the escalation of tensions between Greece and Turkey in the Eastern Mediterranean, especially in the context of the conflict in Cyprus. The central issue is the status of the Turkish Cypriot community, recognized only by Turkey as the "Turkish Republic of Northern Cyprus". The conflict is interconnected with regional developments such as the conflict in Libya, geopolitics related to energy resources, maritime boundary disputes and the refugee/migrant crisis. In response, NATO supports diplomatic efforts to reduce tensions and find peaceful solutions. The Organization welcomes mediation initiatives such as the German initiative, the resumption of talks between Greece and Turkey, and the UN-mediated talks on Cyprus. NATO emphasizes the importance of rebuilding trust, avoiding unilateralism and promoting dialogue as key elements in resolving conflicts in the Eastern Mediterranean.

As of 2022–2023, there is no stable NATO assessment of these conflicts, but plans and possible tools for further stabilization of the situation in the region have already been outlined above.

Marchuk Sofiia

 $1^{\rm st}$ year of Master degree, International Relations Department, Odesa I. I. Mechnikov National University

SYRIAN CIVIL WAR: ROOTS, INTERNAL DYNAMICS, AND PROSPECTS FOR RESOLUTION

In 2011, in the wake of the Arab Spring protests on the Middle East, Syria was covered with protests that have faced unprecedented brutality from the Assad regime. That put the begging of long-lasting deadly conflict.

The roots of war and unrest were the following. The economic problems: high unemployment rate among the working population, low general standard of living and corruption of the government caused growing outrages among Syrians.

Secondly, an authoritarian regime. From the beginning of the 70s of the last century, power in Syria was in the hands of the Assad clan. During Hafiz Assad's 30-year rule, a strengthened presidential form of government was established, known for its authoritarian rule, censorship, and repression of political opposition. A little more than a week after the death of his father, Bashar Assad came to power as the president of Syria. In turn, he continued the political traditions of his father, remaining a supporter of authoritarian power and the police state. Another reason for the start of unrest is the religious and confessional diversity of Syrian society. The main contradictions were caused by opposition of the Sunni majority and religious minorities, in particular the Alawites, who were supported by Hafiz Assad in order to preserve his regime. This, in turn, led to aggravation between the oppressed Sunni majority and a group of religious minorities and wealthy Alawite clans. Among other factors of the development of the civil war in Syria, there is the influence of the fact that the protests of the Arab Spring covered almost the entire region of the Middle East. Mass factor of these protests gave the young generation the illusion of involvement in a major turning point in the history of the countries of the East oppressed by authoritarianism and hope for possible changes. This factor determines the level of involvement of the young population of Syria in the Islamist movement.

The initial parties to the conflict between which the first clashes took place were Assad's government and the Free Syrian Army, representatives of the moderate secular opposition. Their demands were the change of the authoritarian regime of Assad, the general democratization of power. Later, in the course of the conflict, the Syrian opposition split and the dominant force in the conflict became the religious opposition, namely Islamist groups such as the al-Nusra Front and ISIS, whose goal in the framework of the Syrian civil war was the creation of an Islamic state. As for the initial interests of Assad himself, his natural desire was to preserve his own regime and prevent a repeat of Qaddafi's fate.

The war in Syria can be divided into 3 stages. First, from 2011 to 2013 – the stage of confrontation between the Assad regime and the secular opposition, when, despite bloody clashes, there was still room for a quick resolution of the conflict, it was during this period that a truce was announced in Syria, the first multi-party elections to the People's Council were held, and the first peace plan "Six-point peace plan for Syria" was proposed. The second stage is period from 2013 to 2018. This stage is characterized by a radical change in the character of the conflict. With the involvement of Islamist groups, ISIS and the al-Nusra Front in the conflict, the democratization of Syria as a goal of the Syrian opposition disappears from the general context. This period can be called the time of the final loss of state sovereignty. All domestic actors have enlisted the active support of international actors, whose interests in turn dictated the development of events. No internal force could be called independent and defending its own vision of Syria's future. The third stage is the events after 2018, the time when it becomes clear that forceful solutions of the conflict are not sufficient, the war needs new solutions. The main distinguishing feature at this time is the active launch of diplomatic negotiations: new rounds of negotiations in Geneva, Astana Process, the Syrian Constitutional Committee.

Today, the Assad regime has gained a military victory, but the civil confrontation in Syria is still far from the end. Assad has retained his power and remains dependent on his Russian and Iranian partners, that is why he is currently on the way out of diplomatic isolation by restoring relations with the Gulf monarchies. An optimistic scenario of the development of the events is the possibility of the gradual reintegration of Syria into the League of Arab States and the gradual restoration and reformation of the country with the help of the leading countries of the Middle East, who, in the context of the ongoing war in Ukraine, will try to take Syria under their own control, settle the conflict between the groups inside Syria leaving the Islamists of their support, solve the humanitarian crisis and restore security to the Middle East.

Silukova Dariia

 $1^{\rm st}$ year of Master degree, International Relations Department, Odesa I. I. Mechnikov National University

MEDITERRANEAN COUNTRIES' RESPONSE TO RUSSIA'S WAR ON UKRAINE

Today the topic of war in Ukraine is as relevant as ever, specifically in the context of Mediterranean countries, which stems from several factors. First, some Mediterranean countries have historical, cultural, and political ties with Ukraine, such as Turkey, which have traditionally had close relations with Ukraine. These countries have also expressed concerns over russia's aggressive actions in the region. Secondly, the war in Ukraine has geopolitical implications for the wider Mediterranean region, concerns about russian expansionism and its impact on the security and stability not only of the region, but the world.

The invasion received widespread international condemnation from governments and intergovernmental organizations, with reactions including new sanctions imposed on russia, which triggered widespread economic effects on the russian and world economies. Moreover, it led to a split in the world's reactions, each country's further steps on the international arena, and, most importantly, to a new reality in global international relations.

The majority of European countries – including Balkan states – are very much pro-Ukrainian, with many providing military help, humanitarian and/or financial aid. This is thanks to many reasons, like NATO and/or EU allyship, strong economic ties with Ukraine, historical anti-russia views, regional security issues, economic and resource issues, etc. Smaller states like Andorra and Malta, despite being neutral, still lean towards Ukraine. Bosnia and Herzegovina, however, is the sole country from the list that leans towards pro-russian views, much like its neighbouring Serbia.

The official reaction of representatives of the Middle East to the aggression of the russian federation is determined by their general geopolitical positioning. Only the Syrian regime of Bashar al-Assad (which largely owes its existence to russian military support) and certain Shiite organizations (in particular, Hezbollah in Lebanon) clearly support russia. Most states take a neutral position, condemn the very fact of hostilities and call for peace, but refrain from criticizing the russian federation. Similar to the Middle Eastern countries, African countries showed great concern in the issue of the negative impact of russia's war against Ukraine on food security and energy issues on the continent. Solidarity with Ukraine is demonstrated by Libya. Once again, most states stay neutral. Their reaction is determined not by the level of bilateral relations with Ukraine, but by the nature of contacts with

the USA and russia. In conditions where the conflict does not directly affect their interests, the states consider their own position as an asset during negotiations with global players.

Znamenok Mariia

 $1^{\rm st}$ year of Master degree, International Relations Department, Odesa I. I. Mechnikov National University

POLITICAL TRANSFORMATIONS IN ALGERIA AFTER THE ARAB SPRING

The roots of the uprisings in Algeria can be traced back to a breach of the social contract between the state and society, characterized by the government's failure to deliver economic prospects, employment opportunities, and welfare programs. However, the Algerian case stands out due to its history of previous attempts by the public to achieve democratization. The civil war of 1992–2002 and mass protests in the late 1980s demonstrated the society's desire for pluralism, and subsequent movements by human rights activists, feminist groups, and journalists in the 2000s highlighted a widespread demand for change even before the Arab Spring in 2010–2011.

The socio-political landscape of Algeria is complex, featuring nuances beyond the simple narrative of dissatisfaction. The influence of the military complex, referred to as "le pouvoir", has been a significant factor in shaping the political landscape since President Ben Bella was overthrown by his own Defense Minister in 1965. The selection of President Abdelaziz Bouteflika as a suitable candidate for presidency by le pouvoir further emphasized their control over the state's interests. Moreover, the country's oil and gas reserves have not translated into widespread wealth for the population, as the ruling elite has been accused of using the state as their personal bank accounts. The lack of transparency in handling profits from the state-owned oil and gas company, Sonatrach, has exacerbated this issue.

The protests themselves comprised diverse groups with differing ideologies, creating challenges for unity and cohesive development goals. The opposition in Algeria consisted of secular and Islamist factions, Arab and Berber communities, as well as various linguistic and cultural divisions. These divisions, coupled with Bouteflika's promises of mild political reforms, led to the rapid dissolution of the protest movement. The Algerian government's perceived successes in maintaining stability during the Arab Spring can be attributed to the fear of repeating past conflict, as well as elite control over security apparatuses together with an expectation of reciprocal loyalty in exchange for compromise.

The consequences of the protests in Algeria were limited in terms of political and economic reforms. While some concessions were made, such as the lifting of the state of emergency and minor political freedoms, the broader changes desired by the protesters were not realized. Parliamentary elections held in 2012 were criticized for lacking transparency and failing to bring significant alterations to the political system. Economically, Algeria continued to rely heavily on oil and gas exports, making only limited efforts to diversify the economy. Economic challenges persisted, including high food and housing prices and relatively high unemployment rates.

The 2019 Hirak movement in Algeria emerged in response to President Abdelaziz Bouteflika's fifth-term bid. The mass protests led to Bouteflika's resignation and subsequent election of Abdelmadjid Tebboune. While the movement achieved a significant shift in Algeria's political landscape, translating demands into lasting changes proved challenging as the new government kept the system and its problems untouched, including political activists' persecution.

Recent events from 2020 to 2022 revealed a society disillusioned with the political process, as demonstrated by the low turnout of 23% in the 2021 parliamentary elections. The dominance of the pro-establishment party FNL and the significant increase in seats for the Islamist MSP party underscored a lack of faith in the effectiveness of political participation. President Abdelmadjid Tebboune continues to face opposition from the Hirak movement.

Algeria's current level of economic prosperity remains relatively low due to structural problems, bureaucratic hurdles, low foreign investment, and a lack of economic diversification. The country's business environment and corruption rankings have been poor, and unemployment, particularly among the youth, remains a pressing issue. The COVID-19 pandemic has further exacerbated these economic challenges.

Ворона-Коваленко Анастасія

студентка магістратури першого року навчання, спеціальність «Міжнародні відносини», Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

БАГАТОВИМІРНИЙ РЕГІОНАЛІЗМ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА (КЕЙСИ СЛОВЕНІЇ ТА ХОРВАТІЇ)

Безпековий регіоналізм означає перетворення комплексу безпеки в регіоні з конфліктними відносинами на співтовариство безпеки, яке характеризується миром і співпрацею. У новітніх теоріях безпеки це розглядається як фактор, що змушує країни співпрацювати через ризик регіоналізації конфлікту. Перше покоління дослідників регіональної інтеграції в основному зосереджувалося на мирі і безпеці, розглядаючи національну державу як проблему.

Теорія регіонального комплексу безпеки Б. Бузана визначає регіоналізм і безпеку як тісно пов'язані поняття. Вона розглядає регіональний комплекс безпеки як групу держав, чиї проблеми безпеки взаємозв'язані, і наголошує на ролі різних секторів безпеки. Регіональні наслідки локального конфлікту залежать від комплексу безпеки та зв'язків між проблемами безпеки у різних регіонах. Організований регіон може впливати на управління конфліктами для регіональної та світової безпеки. Регіональний регіоналізм сприяє стабільності, залучає інвестиції та торгівлю, наявні різні типи регіонів залежно від політичної та економічної динаміки. Втручання у внутрішні конфлікти стало актуальним після холодної війни, зокрема в периферійних регіонах, таких як Африка.

М. Аюб досліджує безпеку в Третьому світі, зосереджуючись на процесі «державотворення» як ключовій змінній. У Третьому світі процес державотворення відрізняється від західноєвропейських держав. Політичні фактори мають пріоритет у формуванні процесу державотворення, створюючи особливі проблеми безпеки. Загрози для країн третього світу базуються на внутрішніх джерелах і включають сепаратистські рухи та народні повстання. Державотворення та роль держав Третього світу в міжнародній системі є фундаментальними змінними для дослідження безпеки. Поняття безпеки має бути визначене в політичних термінах та пов'язане з викликами, що ставляться перед державами і режимами. Колоніалізм відіграв позитивну роль у формуванні державних інститутів у Третьому світі. Дослідження Аюба доповнює вивчення безпеки Третього світу, розглядаючи різні державотворчі процеси як окремі «комплекси безпеки».

А. Вендт і М. Кастельс відіграють важливу роль у розвитку теорії міжнародних відносин та розумінні ідентичності. А. Вендт підкреслює вплив ідентичності на міжнародні відносини, стверджуючи, що вона формується через взаємодію та залежить від норм і ідей у системі. М. Кастельс більше зосереджений на розумінні ідентичності в контексті мережевого суспільства і вказує на різні форми ідентичності і їх вплив на суспільство і комунікацію. Дослідження цих учених допомагають розуміти роль ідентичності у міжнародних відносинах та соціальних процесах і вносять вклад у розвиток теорії міжнародних відносин.

Теорія географічної близькості Д. Лейка має значення в контексті досліджень регіонального комплексу безпеки. Ця теорія визначає стійкі моделі дружби та ворожнечі, які формують субглобальні, географічно узгоджені моделі взаємозалежності безпеки. Вона розглядається як корисна з трьох причин: вона надає аналітичний рівень дослідження безпеки, дозволяє проводити емпіричні дослідження і створювати теоретичні сценарії.

Фізична суміжність має велике значення для безпекової взаємодії між сусідніми державами. Багато загроз легше поширюються на короткі відстані, тому суміжність сприяє більшій безпеці. Географічна близькість має найсильніший вплив на військовий, політичний, соціальний та екологічний сектори.

Хорватія, наприклад, яка є однією з найстаріших націй світу, стикається з економічними та соціальними проблемами, пов'язаними зі зменшенням чисельності населення працездатного віку та збільшенням кількості людей похилого віку. Це призводить до зменшення платників податків, що впливає на фінансування освіти, охорони здоров'я, пенсій та соціального забезпечення. Низька народжуваність і демографічне старіння також мають макроекономічні наслідки, вимагаючи змін у системах пенсійного та медичного страхування, а також соціального забезпечення. Розв'язання цих проблем може включати політику підтримки сімей, збільшення пенсійного віку та імміграційні заходи. Активні кроки забезпечення стійкого розвитку, як запобігання проблемам через створення дружнього сімейного середовища, можуть бути ефективнішими, ніж вирішення проблем у міру їх появи.

Соціальні підприємства у Словенії є невід'ємною частиною третього сектору, які мають соціальні та екологічні цінності. Основна їх мета — досягнення соціальних змін на користь суспільства. Соціальні підприємства поділяються на різні групи, такі як товариства, асоціації, фонди тощо. Закон про соціальне підприємництво у Словенії був прийнятий під тиском Європейського Союзу і визначає два типи соціальних підприємств залежно від сфери діяльності та залучених вразливих груп. Однак соціальні підприємці зазнають викликів, таких як несприятливе середовище та обмежена доступність фінансування.

Останнім часом науковці звертають більше уваги на роль регіонів у дослідженні екології та запроваджують нові концепції, включаючи регіональне екологічне

врядування. Регіональне екологічне врядування розглядається як ефективний спосіб управління, забезпечуючи узгодження екологічних, економічних та соціальних аспектів сталого розвитку. Вчені визнають значення регіонального виміру в екологічному врядуванні, але зауважують, що дослідження в основному концентруються на демократичних регіонах. Регіональний екологічний регіоналізм визнають як ефективний підхід у досягненні цілей екологічної політики порівняно з глобальним чи національним підходами.

Захарчук Наталія

студентка магістратури першого року навчання, спеціальність «Міжнародні відносини», Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ДЕБАТИ ЩОДО ФОРМАЛЬНОГО ТА НЕФОРМАЛЬНОГО РЕГІОНАЛІЗМУ

Часто, особливо в мейнстрімних напрямах (раціоналістичних і «орієнтованих на вирішення проблем») політології та економіці, як макрорегіони, так і мікрорегіони розглядалися як задані, визначені заздалегідь, до початку дослідження, і часто розглядалися як певні міждержавні або політично зумовлені структури.

Ймовірно, найбільш перспективним порівняльним дослідженням інституційного дизайну є робота Амітава Ачарії та Аластера Джонстона (Crafting Cooperation. Regional International Institutions in Comparative Perspective, 2007), які вивчали, як насправді працюють інституції, а також вплив інституційного дизайну. Дослідження Ачарії та Джонстона містить досить широке розуміння інституційного дизайну, включаючи як формальні, так і неформальні правила, а також ідентичність та норми (які розглядаються як формальна, так і неформальна ідеологія інституції). Таким чином, їхній підхід здатен врахувати так званий «азіатський шлях», який ґрунтується на неформальності, гнучкості, консенсусі та неконфронтації.

Найбільш вдалим прикладом формального регіоналізму є Європейський Союз. Європейське економічне співтовариство (ЄЕС), попередник ЄС, є яскравим прикладом економічного регіоналізму. Дебати щодо наднаціональності та міжурядовості стосуються гострого питання про те, як продовжувати європейську інтеграцію. Маастрихтський договір запровадив «принцип субсидіарності», який полягає в тому, що країни-члени зберігають можливість приймати рішення, якщо втручання ЄС не є необхідним. Міжурядовий підхід передбачає, що держави-члени є головними дійовими особами в процесі інтеграції. Міжурядовий підхід є спробою захистити національні інтереси від прагнення до спільності та гармонізації з боку наднаціональних органів.

Неформальні процеси — це некодифіковані серії подій, що ґрунтуються на взаємному розумінні, пристосуванстві та мовчазних домовленостях. Більшість літератури про регіоналізм у Східній Азії присвячена вивченню Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН). Протягом останніх десятиліть значна частина дебатів про регіоналізм у Східній Азії була зосереджена на формуванні колективної ідентичності та неформальному, або «м'якому» регіоналізмі. Ці дослідження намагаються пояснити нелегальний стиль прийняття рішень

у цьому регіоні та той факт, що не існує передачі національного суверенітету наднаціональним органам влади.

Ідеологічне підґрунтя регіонального співробітництва та інтеграції в Африці відображене в панафриканських концепціях та низці договорів, розроблених у рамках ОАС, а пізніше Африканського Союзу (АС). Всеохоплююча ринкова орієнтація в поєднанні з інституціоналізацією у стилі ЄС є офіційною стратегією, прийнятою більшістю основних регіональних схем співробітництва інтеграції Африки, таких як АС/НЕПАД, Спільний ринок Східної та Південної Африки (KOMECA), Економічне Співтовариство західноафриканських держав (ECOWAS), Співтовариство розвитку Південної Африки (SADC) і Західноафриканський економічний і валютний союз (UEMOA). У дебатах домінують дві державоцентричні наукові школи: перший напрям в основному асоціюється з інституціоналістськими та ліберальними течіями, зосереджуючись на формальних міждержавних структурах та/або офіційних торговельних та інвестиційних потоках, як правило, з посиланням на СК/СС як на порівняльний маркер або модель. Другу, «панафриканську», школу відрізняє узагальнюючий огляд африканських регіональних організацій та політико-економічних відносин, який потім поєднується з вимогами щодо посилення панафриканських регіональних організацій і так званих регіональних економічних спільнот (PEC) майбутнього Африканського економічного співтовариства (AEC). Згідно з домінуючими теоріями в цій галузі, регіоналізм в Африці часто вважають слабким, «невдалим» або просто ігнорують. Однак регіоналізм в Африці, безсумнівно, є динамічним і часто використовується для посилення національного суверенітету.

Зеніч Аліна

студентка магістратури першого року навчання, спеціальність «Міжнародні відносини», Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

РЕГІОНИ В МІЖРЕГІОНАЛІЗМІ

Середземномор'я є унікальним випадком, коли йдеться про питання регіональної інтеграції. Незважаючи на цю різноманітну історію інтеграції та фрагментації, регіональні ідеї та ідеали залишаються в поширеності у Середземному морі. У результаті регіон став домом для унікальної суміші різних пан-арабських, європейсько-середземноморських, панафриканських і магрибських проєктів побудови регіону, які розвиваються одночасно з конкуренцією.

Загалом середземноморський регіон характеризується великою асиметрією між північним і південним берегами. Хоча у більшості країн південного Середземномор'я протягом останніх п'яти років спостерігалося потужне економічне зростання, здається, вони пережили міжнародну фінансову кризу відносно неушкодженими, відмінності в економічному та соціальному розвитку залишаються помітними.

Рівень торгівлі та економічної інтеграції країн Середземномор'я залишається порівняно низьким. Було визначено декілька важливих структурних перешкод

для регіональної економічної інтеграції. Причиною цього можна визначити те, що рівень взаємодоповнюваності торгівлі між південними середземноморськими країнами залишається низьким — різні тарифи створюють проблеми для вільної торгівлі. Нарешті, широко поширене припущення, що регіональній торгівлі перешкоджають проблеми в інфраструктурі та політична нестабільність у регіоні.

Одним із бачень Середземномор'я, яке історично було домінуючим у Європі, є те, що Середземномор'я є Маге Nostrum. Це ідея середземноморської єдності, заснованої на спадщині спільної латинської цивілізації, яка залишила свої сліди навколо Середземного моря. Інше бачення Середземномор'я — це бачення Середземного моря як лінії поділу між незмінними та за своєю природою конфліктними цивілізаціями.

Є низка макрорегіональних ініціатив, які спрямовані на зміцнення співробітництва та інтеграції у Середземноморському регіоні, серед яких можна виділити Європейський Союз — Середземноморське партнерство.

Однією з головних особливостей Середземноморського регіону є його різноманітність: тоді як у країнах Півночі (за винятком Албанії) низький природний приріст населення, а в деяких випадках і негативний приріст, південний і східний береги регіону характеризуються високими темпами природного приросту.

У регіоні МЕNA відбувається нова геополітична перебудова, яка впливає на баланс сил у Середземномор'ї. Стара біполярна конкуренція між двома великими коаліціями змінилася. Це вже не лише вісь «опору», яку очолює Іран і підтримує шиїтський півмісяць, проти західної осі на чолі з Королівством Саудівської Аравії (КСА) та Єгиптом. Нова сила вийшла на сцену і проєктує свою силу на весь регіон — Туреччина. Як реакція на ці події у Середземномор'ї почав формуватися альянс, побудований на антитурецькій риториці.

Кадигроб Христина

студентка магістратури першого року навчання, спеціальність «Міжнародні відносини», Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ПОРІВНЯЛЬНИЙ РЕГІОНАЛІЗМ: СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНАЛІСТИКИ

Передові регіоналістичні теорії являють собою нині систематизацію різних наукових підходів до вивчення процесів регіоналізації та розкривають плюралістичну природу нового регіоналізму. Спільною ознакою всіх регіоналістичних теорій є те, що ключові положення та висновки деяких з них можуть закласти основу для започаткування наукових дебатів та формування нових навчальних дисциплін, а також для побудови теоретико-прикладних моделей розробки та реалізації зовнішньої регіональної політики держави.

Регіональна компаративістика як науковий напрям політичної регіоналістики може слугувати своєрідним містком між двома регіоналістичними теоріями— загальною та контекстуальною. Важливо зауважити, що представники і загальної, і контекстуальної теорій погоджуються в тому, що процеси регіоналізації охоплюють усі простори світу, окрім цього, таку організацію, як Європейський

Союз, не можна вважати універсальною класичною моделлю побудови регіонального об'єднання, що ґрунтується на посиленні процесів інтеграції, проте не заперечується положення про те, що ця модель не може бути одним із типів нового регіоналізму.

Визначаючи місце регіональної компаративістики як наукового напряму політичної регіоналістики у системі міжнародно-політичних наук, можна припустити, що самавона може слугувати певниммісткомміж теорією та практикою, між загальною та контекстуальною теоріями. Загальна теорія та певною мірою деякі порівняльні дослідження часто критикуються представниками інших наукових напрямів, що зумовлено нехтуванням глибоких міждисциплінарних знань про культуру, історію окремого регіону світу. В результаті на підставі зроблених узагальнень будуються абстрактні теоретичні моделі еволюції регіону та його можливого розвитку, які є універсальними, тобто їх можна використати для аналізу будь-якого міжнародно-політичного/міжнародно-економічного простору світу. При цьому жодним чином не враховується унікальна самобутність кожного регіону.

Іншим важливим недоліком загальної теорії є тотальне невраховування впливу змін зовнішнього середовища на розвиток регіону. Нехтування історичним контекстом призводить до формулювання хибних висновків, деструктивно впливає на визначення пріоритетів регіонального розвитку та не сприяє ефективній розробці та прийняттю політико-управлінських рішень у сфері зовнішньої регіональної політики держави. Регіональна компаративістика дає можливість дослідити загальний розвиток процесів регіоналізації з використанням методу моделювання та виокремити особливі відмінні риси кожного регіону, визначити особливості регіонобудівництва. Наприклад, можна досліджувати процеси регіоналізації на Європейському континенті та паралельно проводити порівняльний аналіз становлення та формування формальних та неформальних субрегіональних об'єднань зазначеного простору.

Регіональна компаративістика як науковий напрям виникає і формується в результаті дебатів, основна мета яких — шляхом проведення порівняльного аналізу ролі регіонів у світі та визначення впливу регіональних спільнот на механізми прийняття рішень на глобальному рівні сконструювати спільне бачення майбутнього міжнародного порядку — мультирегіоналізму. Регіональна компаративістика як науковий напрям політичної регіоналістики нині перебуває лише на етапі становлення. Його поява зумовлена передусім необхідністю вивчення ролі та місця регіонів у сучасній системі міжнародних відносин шляхом співставлення їх структурних параметрів.

У перспективі варто звернути увагу наукової спільноти на вивчення ймовірного змісту нового наукового напряму політичної регіоналістики, а саме визначення кола питань, які становитимуть поле дослідження регіональної компаративістики.

Лаврентьєва Марина

студентка магістратури першого року навчання, спеціальність «Міжнародні відносини», Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ІДЕЇ ТА ТЕОРІЇ РЕГІОНАЛІЗМУ

Регіоналізм є переважно феноменом періоду після Другої світової війни. Він виник у Західній Європі наприкінці 1940-х років, а згодом поширився на країни, що розвиваються. Старий регіоналізм втратив значну частину свого динамізму в Європі на початку 1970-х років і поступово також у країнах, що розвиваються. Одразу після Другої світової війни було багато дискусій про європейський регіоналізм, не в останню чергу про відбудову та примирення між Францією та Німеччиною. Було започатковано низку ініціатив, які призвели до створення Європейського об'єднання вугілля та сталі у 1951 році. Довгострокова мета була більш амбітною, і в 1958 році було створено Європейське економічне співтовариство та Європейське співтовариство з атомної енергії. Європейське економічне співтовариство та Європейське співтовариство з атомної енергії були інтегровані в ЄЕС через Римський договір.

Старий регіоналізм слід розуміти в певному історичному контексті, в якому домінувала біполярна структура часів холодної війни, тоді як нинішню хвилю регіоналізму слід пов'язувати з нинішньою трансформацією світу.

Найочевиднішим прикладом є європейський регіоналізм, який одночасно спровокував і сприяв розвитку регіоналізму в інших частинах світу. Всі основні регіони, ЄС, НАФТА та Азійсько-Тихоокеанський регіон підтримують міжрегіональні відносини як між собою (Північ-Північ), так і з іншими регіонами (Північ-Південь).

Тобто новий регіоналізм пов'язаний або спричинений безліччю часто взаемопов'язаних структурних трансформацій взаемопов'язаних структурних трансформацій глобальної системи, найважливішими з яких є: зміна біполярної структури часів «холодної війни» і системи альянсів на багатополярну (або, можливо, триполярну) багатополярної (або, можливо, триполярної) структури з новим міжнародним розподілом влади (NIDP); відносний занепад американської гегемонії в поєднанні з більш позитивним ставленням з боку США до регіоналізму, принаймні у формі «відкритого регіоналізму»; реструктуризація глобальної політичної економіки на три основні блоки: Европейський Союз (ЄС), Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА) та Азійсько-Тихоокеанський, які базуються на різних формах капіталізму; ерозія Вестфальської системи національних держав і зростання економічної, соціальної і політичної взаємозалежності та транснаціоналізму, що спричинило появу нових моделей взаємодії як між урядами, так і між недержавними акторами; пов'язана з цим «глобалізація» фінансів, торгівлі, виробництва і технологій, яка призвела до нового міжнародного розподілу праці (NIDL); періодичні побоювання щодо стабільності багатостороннього торговельного порядку, що йдуть плічо-пліч зі зростаючою важливістю нетарифних обмежень, зростаюче значення нетарифних бар'єрів (NTBs) у торгівлі; кінець «третього світу» і зміна ставлення до (неоліберального) економічного розвитку та політичної системи в країнах, що розвиваються.

Зміст оновленої тенденції до регіоналізму, що нині панує у світі, також радикально змінився. Новий регіоналізм є справді всесвітнім явищем, що має місце в більшій кількості регіонів світу, ніж будь-коли раніше. Старий регіоналізм, як правило, був специфічним щодо цілей і змісту, і часто мав простий і вузький фокус на угодах про вільну торгівлю та безпекових союзах, тоді як кількість, масштаби і різноманітність нового регіоналізму значно зросли протягом останнього десятиліття. Новий регіоналізм — це всеосяжний, багатогранний і багатовимірний процес, що означає перехід певного регіону від відносної гетерогенності до більшої гомогенності за низкою вимірів, найважливішими з яких є культура, безпека, економічна політика і політичні режими.

Оссо Джуана

студентка магістратури першого року навчання, спеціальність «Міжнародні відносини», Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ПОХОДЖЕННЯ ТА ЕВОЛЮЦІЯ РЕГІОНАЛІЗМУ

Регіоналізм—це явище, яке відіграє важливу роль у політичному, культурному та соціальному житті суспільства. Воно виникає з потреби захистити та просунути інтереси певного регіону або групи людей, що об'єднані спільною територією, культурою чи іншими спільними особливостями.

Регіоналізм виник як політичний та культурний рух, спрямований на захист і просування інтересів певної регіональної групи або території. Його походження можна відслідковувати в різних періодах історії. Здебільшого регіоналізм виникає як реакція на централізовані форми влади та домінування політичних, економічних або культурних центрів.

Походження регіоналізму можна відслідкувати в різних періодах історії. Ідея захисту та просування інтересів певної регіональної групи або території завжди була присутньою. Однак регіоналізм набув більш широкого визнання та популярності в різні епохи залежно від соціо-політичних умов.

У середньовіччі регіоналізм розквітав у вигляді міських ліг та гільдій, які об'єднували міста та регіони з метою захисту своїх економічних та політичних інтересів. У XVIII—XIX століттях з появою національних держав регіоналізм протиставлявся централізованій владі та претензіям національного об'єднання. Він виявився у формі регіональних мов, культурних рухів та політичних партій.

У XX столітті регіоналізм зазнав змін через глобалізацію та зростання впливу держави на регіональні справи. Хоча деякі рухи залишаються політичними, в інших сферах регіоналізм став важливим інструментом для збереження культурної спадщини, підтримки економічного розвитку та стимулювання туризму. Регіональні організації, такі як Європейський Союз або Асоціація країн Південно-Східної Азії, відображають зростаючу важливість регіонального співробітництва у сучасному світі.

На еволюцію регіоналізму сильно вплинули глобалізація та зміни у політичних, економічних та соціокультурних умовах. Регіоналізм набув різних форм і виявів, включаючи адміністративні реформи, розробку регіональних політик та розвиток регіональних організацій. Сучасний регіоналізм відрізняється більшою

акцентуацією на економічному співробітництві та інтеграції, таких як Європейський Союз, та управлінні проблемами, що виникають на регіональному рівні.

Розуміння регіоналізму також еволюціонувало у теоретичному плані. Від початкового розуміння регіоналізму як протистояння до централізованої влади до сучасного розуміння регіонів як комплексних систем з унікальними характеристиками регіоналізм став предметом вивчення у політичних науках, географії, антропології та інших галузях. Сучасні дослідження регіоналізму допомагають розкрити складність регіональних процесів, виявити фактори, що сприяють або стримують регіональний розвиток, та розробити підходи до ефективного управління регіонами.

Регіоналізм є важливим феноменом, що виникає в різних історичних, політичних та культурних контекстах. Він відображає потребу захисту та просування інтересів регіонів, їхньої ідентичності та розвитку. Розуміння походження та еволюції регіоналізму допомагає нам більше зрозуміти сучасні виклики та перспективи регіонального розвитку.

Проценко Діана

студентка магістратури першого року навчання, спеціальність «Міжнародні відносини», Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

РЕГІОНИ У ГЛОБАЛЬНОМУ УПРАВЛІННІ

З 1980-х років концепція управління все частіше використовується для опису формування політики на національному, регіональному та глобальному рівнях. Хоча термін глобальне управління, здається, означає світову систему або світове суспільство, це поняття зазвичай використовується для опису все більш регульованого характеру транснаціональних і міжнародних відносин. Було запропоновано низку пояснень походження глобального управління. Деякі вчені пов'язують зростання глобального управління із закінченням холодної війни та більшою готовністю урядів до міжнародної співпраці. Інші вказують на те, що кількісне та якісне зростання міжнародних інституцій, правил і положень було тривалим процесом, який розпочався на початку двадцятого століття. Глобальне управління демонструє значну схожість з національними та регіональними механізмами управління. Зокрема, глобальне управління характеризується необхідністю більшої співпраці між урядами та неурядовими акторами внаслідок того, що держави стикаються з новими та зростаючими вимогами, з одного боку, та скороченням ресурсів з іншого. Узгодженість цих подібностей на різних рівнях аналізу підтверджує тезу про те, що управління можна розуміти як загальне явище.

Тоді як дослідження складних міграційних режимів підкреслюють роль формальних інституцій, що перетинаються, я стверджую, що в основі такого управління лежать поліцейські соціальні відносини між урядовими, неурядовими, наднаціональними та недержавними суб'єктами, а також державами відправлення та призначення, що формує регіональну архітектуру управління. Ці архітектури включають неформальність і необов'язково призводять до установ, заснованих на правилах, як часто думають дослідники менеджменту.

Глобальне управління — це механізм, за допомогою якого всі країни світу встановлюють кордони та керують відповідно до загального набору правил. Це для кращого суспільства загалом. Головну роль у глобальному управлінні відіграє ООН. Це робиться через Генеральну асамблею, і це було успішно, оскільки організація запобігла великій ескалації. Однак ООН та її периферійні організації не можуть самостійно здійснювати глобальне управління. Це момент, коли регіональні організації відіграють допоміжну роль у просуванні глобального управління шляхом моніторингу впровадження політики у своєму регіоні. Глобальне управління також охоплюється різними регіональними організаціями, такими як ЄС, АСЕАН, бере участь у прийнятті рішень на політичному рівні від імені своїх держав-членів. Інші інституції, які здійснюють глобальне управління, включають НАТО, ОВОR, АТЕС, G-20, G-7 тощо.

Взаємодія між внутрішньою консолідацією регіонів і зовнішніми впливами є складною динамікою, яка формує глобальний ландшафт. Розгляд цієї дихотомії виявляє кілька основних моментів.

Регіональна інтеграція: консолідація регіонів через економічну, політичну та соціальну інтеграцію стала помітною тенденцією. Прикладами є Європейський Союз, Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) і Африканський Союз. Основний висновок полягає в тому, що регіональна інтеграція сприяє зміцненню колективу, покращує співпрацю та полегшує прийняття регіональних рішень. Занепокоєння щодо суверенітету: хоча регіональна інтеграція зміцнює співпрацю, вона також викликає занепокоєння щодо національного суверенітету. Деякі країни побоюються, що посилення регіонального впливу може поставити під загрозу їхню автономію прийняття рішень. Висновок полягає в тому, що баланс між регіональним співробітництвом і національним суверенітетом має вирішальне значення для успішної інтеграції.

Динаміка влади: зовнішні актори, такі як глобальні держави та міжнародні організації, впливають на регіональну динаміку. Великі держави, такі як Сполучені Штати, Китай і Росія, прагнуть формувати регіональні результати, щоб служити власним інтересам. Висновок полягає в тому, що регіональна консолідація повинна враховувати зовнішні впливи та прагнути до балансу сил, щоб уникнути домінування.

Конфлікт і співпраця: внутрішні конфлікти в регіонах можуть перешкоджати зусиллям з консолідації. Історична напруженість, територіальні суперечки та конкуруючі інтереси між регіональними гравцями часто створюють проблеми для співпраці. Висновок полягає в тому, що вирішення внутрішніх конфліктів шляхом діалогу, дипломатії та механізмів вирішення конфліктів є важливим для успішної регіональної консолідації.

Глобальна взаемопов'язаність: зростаюча взаемопов'язаність регіонів вимагає співпраці за межами регіональних кордонів. Такі глобальні виклики, як зміна клімату, тероризм і пандемії, вимагають спільних зусиль, які виходять за рамки регіональних інтересів. Висновок полягає в тому, що регіональна консолідація повинна доповнюватися глобальною співпрацею для ефективного вирішення спільних проблем.

Поширення норм: регіональна консолідація часто передбачає поширення норм і цінностей між державами-членами. Це може привести до гармонізації правових систем, стандартів прав людини та демократичних принципів.

Висновок полягае в тому, що поширення спільних норм сприяє стабільності, належному управлінню та повазі до прав людини в регіонах.

Підсумовуючи вищесказане, зазначимо, що дихотомія між внутрішньою консолідацією регіонів і зовнішнім впливом створює як виклики, так і можливості. Регіональна інтеграція посилює співпрацю та колективну силу, але має балансувати з національним суверенітетом. Зовнішні актори та динаміка влади формують регіональну динаміку, що вимагає збалансованого підходу. Вирішення внутрішніх конфліктів і сприяння глобальній співпраці є життєво важливими для успішної консолідації. Поширення спільних норм сприяє стабільності та належному управлінню. Зрештою, досягнення балансу між дихотомією та співпрацею має велике значення для сталого регіонального розвитку.

II КОНФЕРЕНЦІЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ МАГІСТРАТУРИ ТА МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ «MEDITERreg GRADUATE CONFERENCE»

Наукова конференція для студентів магістратури та молодих дослідників, які навчаються за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», була проведена в рамках проєкту 101047919 — МЕДІТЕКтед «КІЛЬЦЕ СЕРЕДЗЕМНОМОР'Я: РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ». Модуль Жан Монне (Тип гранту ERASMUS-JMO-2021-MODULE) реалізується кафедрою міжнародних відносин та очолюється завідувачкою кафедри Ольгою Брусиловською. Конференція відбулася 31 травня 2023 р. онлайн. Серед питань, що розглядалися на конференції, чільне місце посів аналіз теорії та практики регіоналізму у Середземномор'ї з акцентом на країнах Близького та Середнього Сходу.

Ключові слова: теорія регіоналізму, регіональні студії, Середземномор'я.